

Sirküler No: 100

İstanbul, 8 Kasım 2024

Konu: Elektronik defter uygulamasında bazı değişiklikler yapıldı.

Özet: 8 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 5 sıra numaralı Tebliğ ile 1 sıra numaralı Elektronik Defter Tebliği’nde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

- Bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler e-defter uygulaması kapsamına alınmıştır. (Yürürlük: 1 Ocak 2025)

- 1 Ocak 2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile bu tarihten itibaren (bu tarih dâhil) ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler 1 Ocak 2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren (Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenler 2025 yılı içinde başlayan hesap dönemi başından itibaren),

- 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren (bu tarih dâhil) yeni işe başlayan, yeniden işe başlayan, sınıf değiştiren, yeni bir mükellefiyete giren ve vergi muafiyeti kalkan mükelleflerden ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutacaklar işe başlama, sınıf değiştirme, yeni mükellefiyete girme ve muafliktan çıkma tarihinden itibaren,

e-Defter uygulamasına geçmek ve edeffer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorundadırlar. (Yürürlük: 1 Ocak 2025)

- e-Defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması ve Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin sürelerde de değişiklikler yapılmıştır. Buna göre aylık yükleme tercihinde bulunan gelir vergisi mükellefleri söz konusu yükümlülükleri ilgili olduğu ayı takip eden 4. ayın 10. günü sonuna kadar, diğer mükellefler ise ilgili olduğu ayı takip eden 4. ayın 14. günü sonuna kadar yerine getireceklerdir.

Geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunan gelir vergisi mükellefleri ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin gelir geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü sonuna kadar, diğer mükellefler ise kurum geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. günü sonuna kadar yükümlülüklerini yerine getireceklerdir. (Yürürlük: 8 Kasım 2024)

8 Kasım 2024 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 5 sıra numaralı Tebliğ ile 1 sıra numaralı Elektronik Defter Tebliği’nde yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

1. e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu

1 sıra numaralı Tebliğ’in 3.2 bölümünde e-Defter uygulamasına dâhil olma zorunluluğu olan mükellefler sayılmaktadır. 5 sıra numaralı Tebliğ ile **bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler** ile ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler de bu zorunluluk kapsamına alınmıştır.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-3 Sarıyer
İstanbul - Türkiye
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.’ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Diğer taraftan aynı bölümde zorunluluk kapsamına girmeyenlerden 486 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile usul ve esasları belirlenen Defter Beyan Sistemi kapsamı dışında kalan mükelleflerin de istemeleri halinde e-Defter uygulamasına dâhil olması mümkün olduğuna dair düzenleme bulunmaktaydı. Bu düzenleme 5 sıra numaralı Tebliğ'le yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu hükümler, 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. e-Defter uygulamasına geçiş süresi

1 sıra numaralı Tebliğ'in 3.2.6 bölümünde e-defter uygulamasına geçme süresine ilişkin hükümler yer almaktadır. 5 sıra numaralı Tebliğ'le e-defter kapsamına alınan yukarıdaki mükelleflerin hangi tarihe kadar e-defter uygulamasına geçmek zorunda olduklarına ilişkin belirleme yapılmıştır. Buna göre;

- 1 Ocak 2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olan mükellefler ile bu tarihten itibaren (bu tarih dâhil) ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler 1 Ocak 2025 tarihinden (bu tarih dâhil) itibaren (Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenler 2025 yılı içinde başlayan hesap dönemi başından itibaren),

- 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren (bu tarih dâhil) yeni işe başlayan, yeniden işe başlayan, sınıf değiştiren, yeni bir mükellefiyete giren ve vergi muafiyeti kalkan mükelleflerden ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutacaklar işe başlama, sınıf değiştirme, yeni mükellefiyete girme ve muafılıktan çıkma tarihinden itibaren

e-Defter uygulamasına geçmek ve edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterleri e-Defter olarak tutmak zorundadırlar.

Bu hükümler, 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

3. Defter ve berat dosyalarının oluşturulması, imzalanması/onaylanması ve Gelir İdaresi Başkanlığı sistemlerine yüklenmesine ilişkin sürelerde değişiklik

1 sıra numaralı Tebliğ'in 4.3. bölümünde e-Defter dosyalarının oluşturulması ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesine ilişkin süreler belirlenmiştir. 5 sıra numaralı Tebliğ ile bu sürelerde değişiklik yapmıştır.

a. Aylık yükleme tercihinde bulunulması

Buna göre uygulamadan yararlananlar tarafından aylık dönemler halinde oluşturulacak e-Defter ve berat dosyalarının;

1- Gelir vergisi mükelleflerinde ilgili olduğu ayı takip eden 4. ayın 10. günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde ilgili olduğu ayı takip eden 4. ayın 14. günü sonuna kadar,

2- Hesap dönemlerinin son ayına ait olduğu durumlarda, e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. günü sonuna kadar,

oluşturulması, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalanması/onaylanması ve bu defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesi suretiyle berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınması zorunludur.

b. Geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunulması

Ayrıca dileyen mükellefler her hesap dönemine ilişkin ilk ayda (hesap dönemi içinde işe başlayanlarda işe başlanılan ayda), **tercihlerini e-Defter uygulaması aracılığıyla elektronik ortamda bildirmeleri şartıyla, her bir geçici vergi döneminin aylarına ait e-Defter ve berat dosyalarını her ay için ayrı ayrı olmak üzere**, gelir vergisi mükellefleri için ilgili olduğu geçici vergi dönemine ilişkin gelir geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. günü sonuna kadar, diğer mükellefler için kurum geçici vergi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. günü sonuna kadar (hesap döneminin üçüncü geçici vergi dönemini takip eden üç ayına ilişkin ayların defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde ise kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. günü sonuna kadar) oluşturma, NES veya Mali Mühürle imzalama/onaylama ve defter ve berat dosyalarını e-Defter uygulamasına yükleyerek berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halini alma imkânından da yararlanabileceklerdir.

Tercihlerini belirtilen süre içinde bildirmeyen mükellefler yukarıda belirtilen aylık dönemler için geçerli olan tarihleri dikkate almak zorunda kalacaklardır.

Ayrıca yapılan tercih, tercih bildirim süresi içinde yapılan değişiklikler hariç olmak üzere, müteakip hesap dönemlerine ait tüm aylar için geçerli olacaktır. Tercihini geçici vergi dönemi bazında yapan mükelleflerden, defter ve berat dosyalarına ilişkin işlemlerini belirtilen sürede gerçekleştirmeyenler hakkında cezai müeyyidelerin tayininde her bir ay, ayrı ayrı dikkate alınacaktır.

Buna göre hazırlanan, defter ve berat dosyalarının oluşturulma, imzalanma/onaylanma ve Başkanlık onaylı berat dosyalarının alınma sürelerini gösteren tablo aşağıda dikkatinize sunulmaktadır: (Özel hesap dönemini kullanan mükellefler, tabloda yer alan bilgileri, hesap dönemlerinin başlangıç ve bitiş aylarına uygun olarak dikkate alacaklardır.)

Aylık yükleme tercihinde bulunulması halinde			Geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunulması halinde		
Dönem	Gelir vergisi mükellefleri	Diğer mükellefler	Dönem	Gelir vergisi mükellefleri	Diğer mükellefler
Ocak	Mayıs ayının 10. gün sonu	Mayıs ayının 14. gün sonu	Ocak Şubat Mart	Haziran ayının 10. gün sonu	Haziran ayının 14. gün sonu
Şubat	Haziran ayının 10. gün sonu	Haziran ayının 14. gün sonu			
Mart	Temmuz ayının 10. gün sonu	Temmuz ayının 14. gün sonu			
Nisan	Ağustos ayının 10. gün sonu	Ağustos ayının 14. gün sonu	Nisan Mayıs Haziran	Eylül ayının 10. gün sonu	Eylül ayının 14. gün sonu
Mayıs	Eylül ayının 10. gün sonu	Eylül ayının 14. gün sonu			
Haziran	Ekim ayının 10. gün sonu	Ekim ayının 14. gün sonu			
Temmuz	Kasım ayının 10. gün sonu	Kasım ayının 14. gün sonu	Temmuz Ağustos Eylül	Aralık ayının 10. gün sonu	Aralık ayının 14. gün sonu
Ağustos	Aralık ayının 10. gün sonu	Aralık ayının 14. gün sonu			
Eylül	Ocak ayının 10. gün sonu	Ocak ayının 14. gün sonu			

Ekim	Şubat ayının 10. gün sonu	Şubat ayının 14. gün sonu	Ekim Kasım Aralık	Gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. gün sonu	Kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. gün sonu
Kasım	Mart ayının 10. gün sonu	Mart ayının 14. gün sonu			
Aralık	Gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10. gün sonu	Kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14. gün sonu			

Bu düzenleme, 8 Kasım 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4. Uyumlu yazılım firmaları

Elektronik defter ve kayıtların oluşturulması, kaydedilmesi, imzalanması/onaylanması, iletilmesi ve saklanması ile bunlara ilişkin sistem ve yazılım gereksinimleri hususlarında ilgili kanun, tebliğ ve yayımlanan kılavuzlarda belirlenen usul ve esaslar ile Başkanlık veya Genel Müdürlükçe belirlenen hususlara aykırı davrandığı tespit edilen uyumlu yazılım firmalarına Vergi Usul Kanunu'nun ilgili ceza hükümleri tatbik olunur.

Ayrıca söz konusu uyumlu yazılım firmalarına münasip bir süre verilerek bahse konu eksikliklerin giderilmesi istenir. Verilen süre içerisinde söz konusu eksiklikleri gidermeyen uyumlu yazılım firmaları ile giderilmesi istenen eksikliği aynı takvim yılı içerisinde birden fazla kez tespit edilenlerin yazılım uyumluluk onayları Başkanlık tarafından iptal edilebilir. Onayları iptal edilen uyumlu yazılım firmalarının, tekrar yazılım uyumluluk onayı başvurusunda bulunması durumunda bu başvuruları, onaylarının iptal edildiği tarihten itibaren bir yıl geçmeden değerlendirmeye alınmaz.

Bu düzenleme, 8 Kasım 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde; (212) 408 53 20 numaralı telefonda Cem Onat (cem.onat@tr.ey.com) veya (212) 408 51 70 numaralı telefonda Nusretin Yener (nusretin.yener@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.